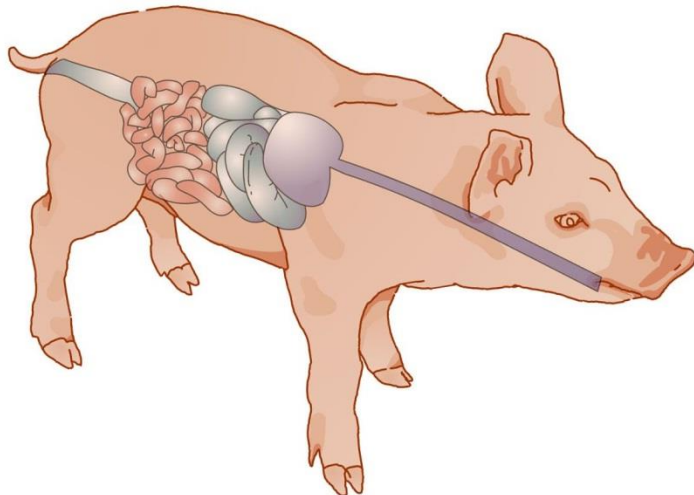
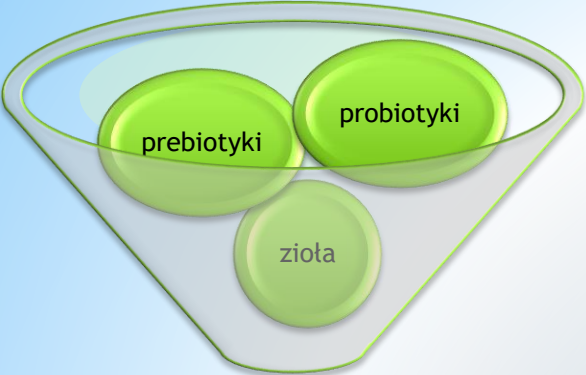

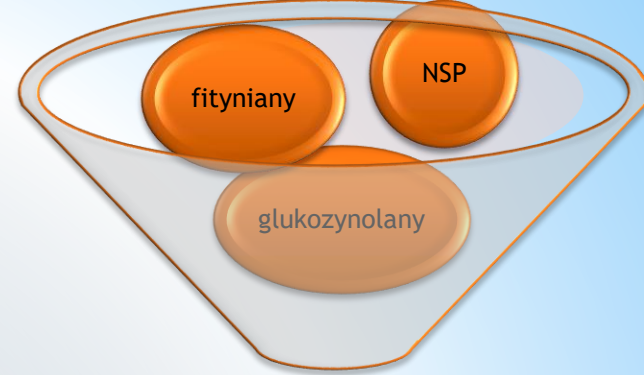
Fizjologiczne podstawy wykorzystania rzepaku w żywieniu świń

„Prezentacja opracowana przez
prof. dr hab. Annę Czech”

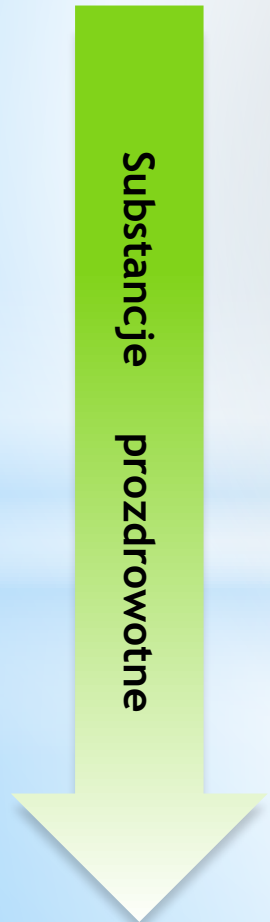

inne

inne

Rynek paszowy

Deficyt białka

- Obecnie jednym z istotnych problemów paszowych w żywieniu zwierząt monogastrycznych jest **zrównoważenie deficytu białkowego**, który wynika z coraz większej intensyfikacji produkcji zwierzęcej.

Zakaz stosowania mączek

- Dodatkowo na tę sytuację wpłynął **zakaz stosowania w żywieniu zwierząt mączek mięsno-kostnych**, spowodowany rozprzestrzenianiem się BSE i innych schorzeń.

Ograniczenie stosowania GMO

- Nasiona soi pochodzą głównie z **upraw genetycznie modyfikowanych (GMO)**, stanowiąc tym samym aż 64% wszystkich stosowanych komponentów białkowych w Europie

Alternatywne źródła białka

- Poszukuje się możliwości **wykorzystania alternatywnych, krajowych surowców** do produkcji wartościowego białka, które mogłoby być wykorzystane w żywieniu zwierząt.

ROŚLINNE PASZE WYSOKOBIAŁKOWE

uboczne produkty przemysłu olejarskiego

SOJA

RZEPAK

	SOJA śruta	RZEPAK śruta	ŁUBIN	BOBIK	GROCH
Energia metaboliczna, MJ	16,67	18,38	14,0	12,48	13,46
Białko ogólne, g	439	365 ★	331	260	207
Tłuszcz surowy, g	190	400	77	14	13
Włókno surowe, g	58	40 ★	65	79	57
Lizyna, g	<u>25,0-25,8</u>	13,7-15,2	13,2-16,9	13,5-15,3	12,2-12,3
Met, g	6,0	7,1	6,9-9,9	3,3-4,3	3,6-3,7
Cysteina	6,2	8,6	6,9-9,9	3,3-4,3	3,6-3,7
Treonina, g	15,3-15,7	10,9-11,9	9,8-10,5	7,0-8,0	7,8

Zawartość energii i składników pokarmowych w 1 kg wybranych pasz białkowych

POEKSTRAKCYJNA ŚRUTA SOJOWA

korzystny skład
aminokwasowy

wysoka wartość
energetyczna

Składniki antyżywieniowe:

- ✓ *Inhibitory trypsyny*
- ✓ *Fityniany*
- ✓ *Lektyny*
- ✓ *Glicynina i konglicynina*
- ✓ *Saponiny*
- ✓ *Taniny*

cenna pasza białkowa
dla zwierząt
gospodarskich

około 98% dostępnej na
rynku śruty sojowej stanowi
zmodyfikowana genetycznie
linia

POEKSTRAKCYJNA ŚRUTA RZEPAKOWA

cenna pasza białkowa dla zwierząt gospodarskich

wartość energetyczna mniejsza niż śruty sojowej

mniejsza zawartość słabiej przyswajalnej lizyny

TAŃSZE ŹRÓDŁO BIAŁKA NIŻ IMPORTOWANA ŚRUTA SOJOWA

Składniki antyżywniowe:

- ✓ NSP
- ✓ Fityniany
- ✓ Taniny
- ✓ Glukozynolany

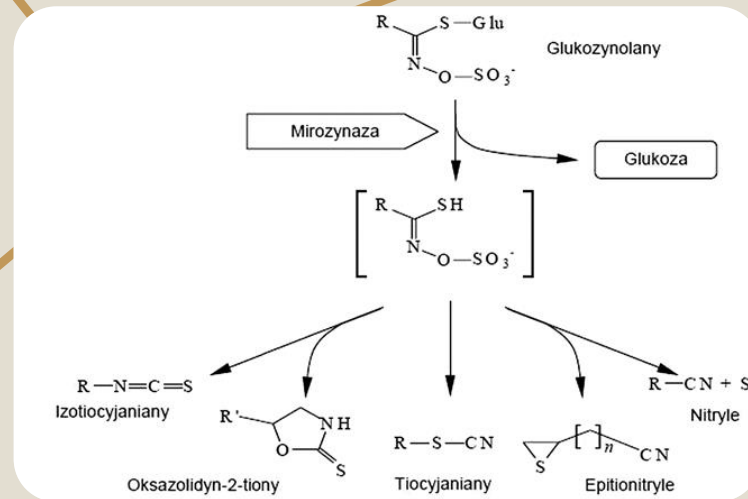
Gorzki smak
obniżenie
smakowości
paszy

Podrażnienie
błony śluzowej
pp (nieżyty
żołądka, jelit)

Pośrednio obniża
koncentrację lizyny

Uszkodzenie
wątroby i nerek

Zaburzenia
gospodarki jodem -
wole

Toksyczność glukozynolanów

Redukcja substancji antyżywniowych w komponentach paszowych dla zwierząt gospodarskich

Zabiegi hodowlane: nowe odmiany – rzepak 00 lub 000

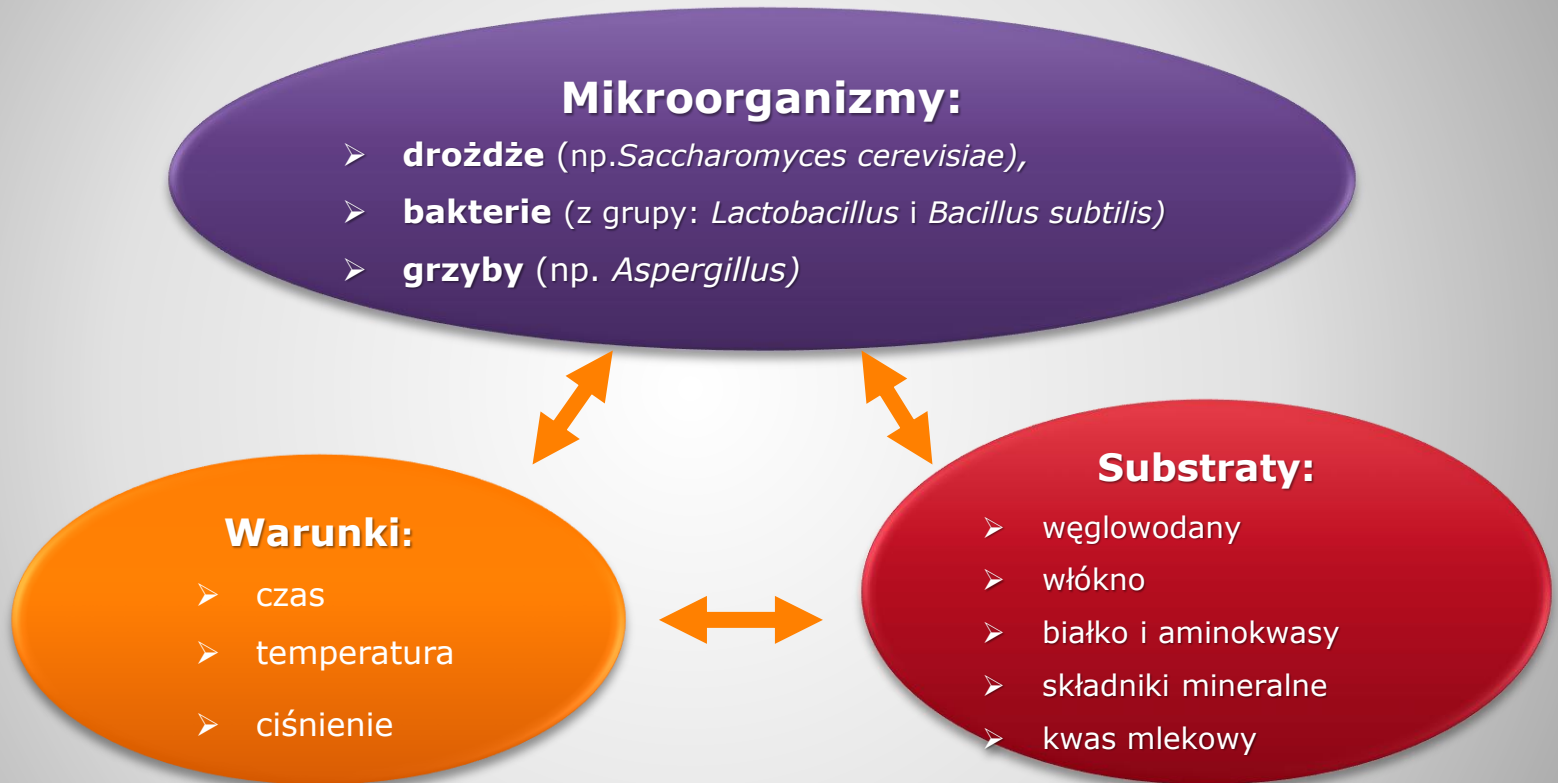
Zabiegi mechaniczne: obłuszczenie; separacja

Zabiegi chemiczne: dodatek enzymów – fitaza, ksylanazy, pentanazy i in.

Zabiegi fizyczne: ekstruzja; toastowanie; ekspandacja; ogrzewanie

Zabiegi biologiczne: FERMENTACJA !

FERMENTACJA

Fermentacja jest procesem biochemicznym i biotechnologicznym, podczas którego dochodzi do rozkładu węglowodanów przez enzymy drobnoustrojów.

Oczekiwania w stosunku do fermentowanej śruty rzepakowej

• Fermentowana poekstrakcyjna śruta rzepakowa jako alternatywa w stosunku do komponentów białkowych z roślin GMO (śruta sojowa) stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich

Proces fermentacji może pozwolić na pełniejsze wykorzystanie pasz białkowych rodzimego pochodzenia w żywieniu zwierząt gospodarskich

Fermentacja jako proces podwyższający wartość pokarmową pasz i obniżający zawartość składników antyżywniowych

• Produkcja fermentowanej poekstrakcyjnej śruty rzepakowej wykorzystywana zarówno w systemie żywienia na sucho jak i na mokro

• Wykorzystanie fermentowanej poekstrakcyjnej śruty rzepakowej a poprawa statusu zdrowotnego

• **Ograniczenie stosowania antybiotyków i tlenku cynku.**

Skład chemiczny nieprzetwarzanej i fermentowanej poekstrakcyjnej śruty rzepakowej

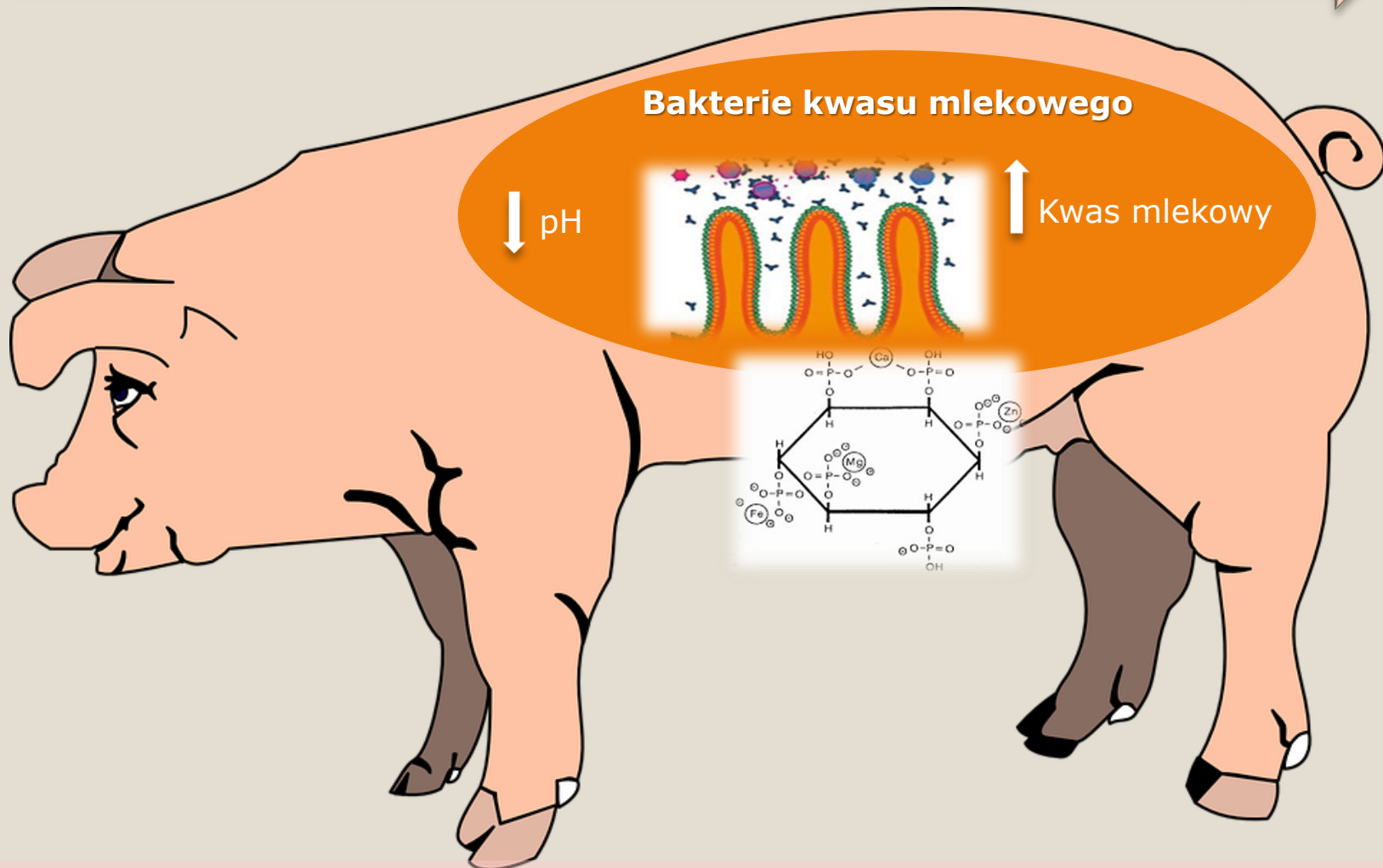
Skład chemiczny	Nieprzetwarzana śruta rzepakowa	Fermentowana śruta rzepakowa
Białko ogólne	325-375	349-402 ↑
Tłuszcz surowy	100-152	93,0-121
Włókno surowe	155-116	61,1-165 ↓
Polisacharydy nieskrobiowe ¹	60-220	102- 226
Cukry ²	92,2	54,8
Glukozynolany ³ , μmol/g	16,3-12,2	1,66-3,9 ↓
Kwas fitynowy, mg/g	26,56	4,35 ↓
Taniny i związki fenolowe, mg/g	17,19	7,13 ↓
Kwas mlekowy,	-	50
pH	5,07	3,97

Fermentacja mikrobiologiczna

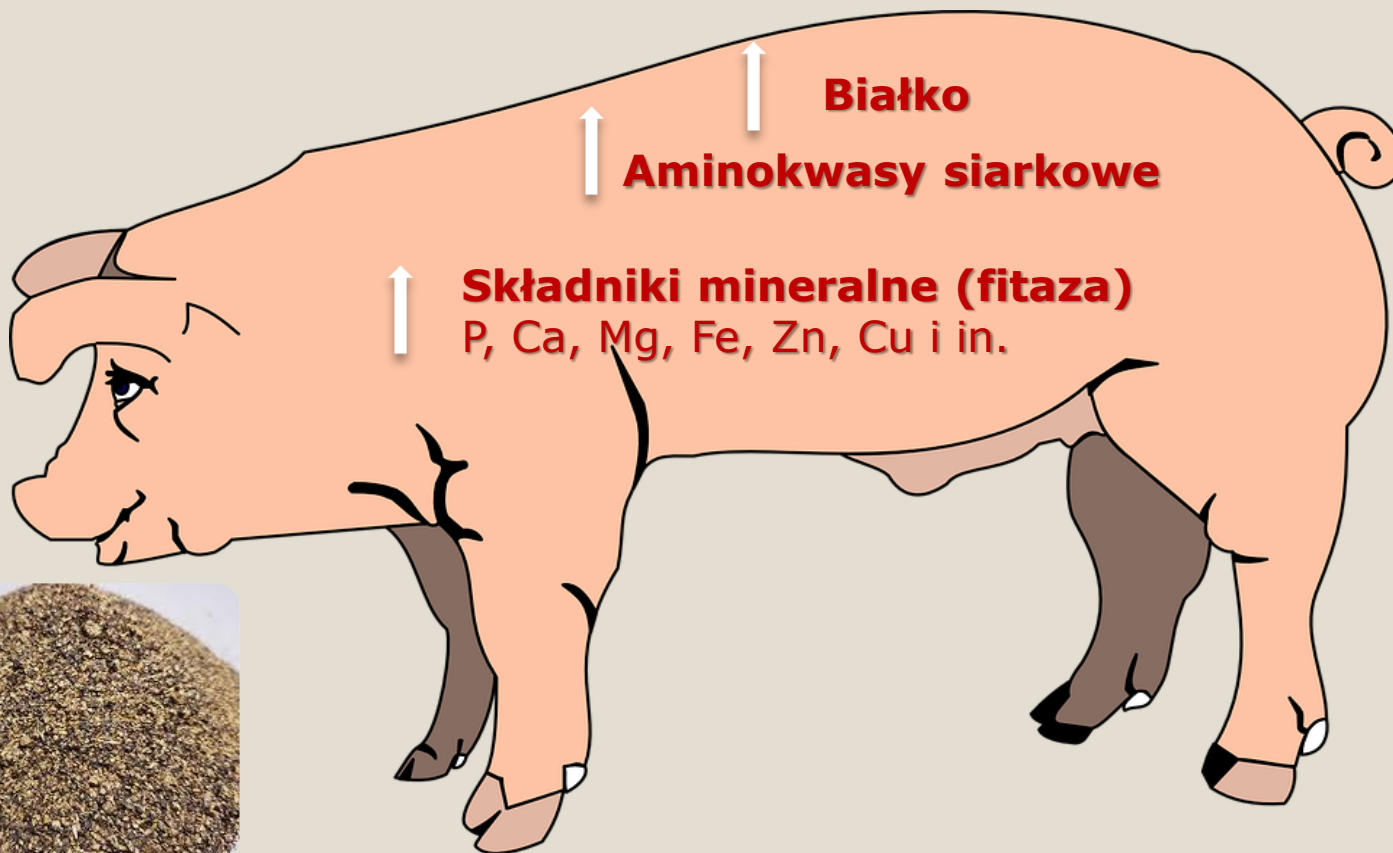
- Proces fermentacji wzbogaca paszę w krótkołańcuchowe kwasy tłuszczowe, enzymy

- ✓ rozwój korzystnej mikroflory jelitowej (m.in. pałeczki kwasu mlekowego *Lactobacillus* czy *Bifidobacterium*)
- ✓ stymuluje produkcję antybakteryjnych bakteriocyn
- ✓ zwiększenie aktywności enzymów jelitowych
- ✓ stymuluje miejscową odporność w obrębie błony śluzowej przewodu pokarmowego.

• Proces fermentacji wzbogaca paszę w krótkołańcuchowe kwasy tłuszczowe, enzymy

• Fermentacja poprawia bezpieczeństwo pasz:

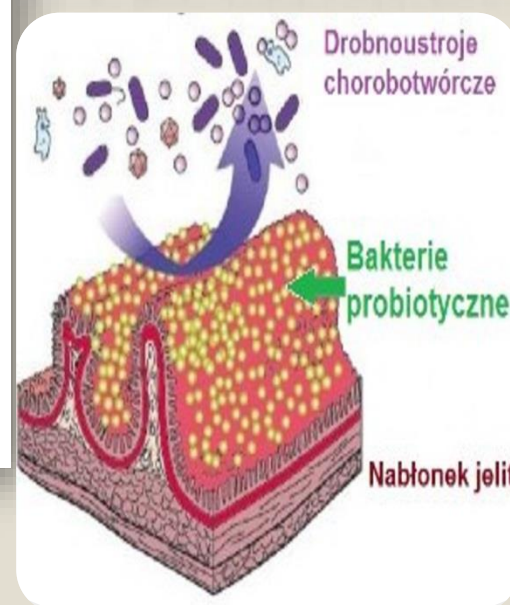
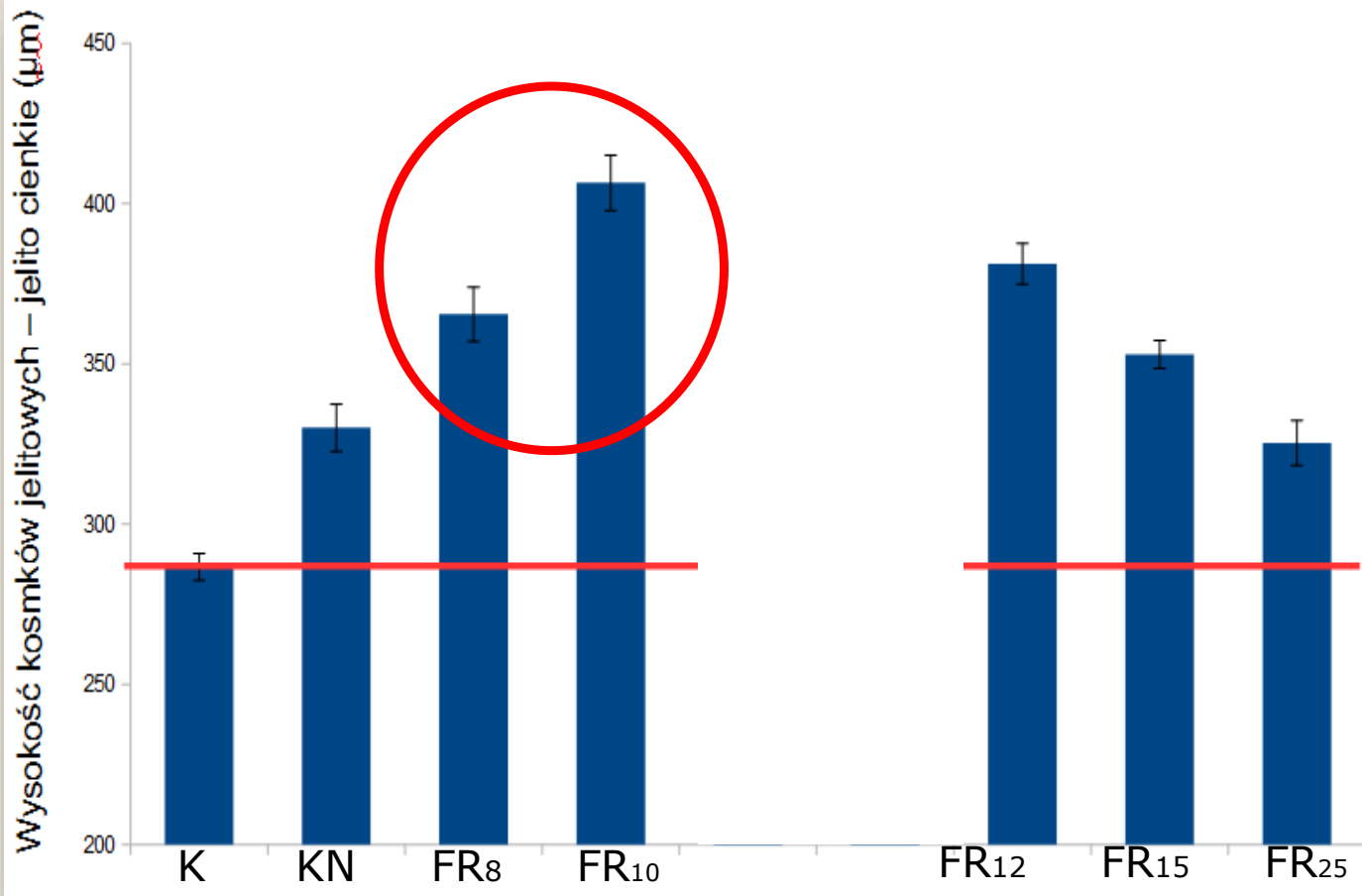
- eliminuje szkodliwe bakterie,
- rozkłada substancje antyodżywcze w tym mykotoksyny

Wysokość kosmków jelitowych – jelito cienkie (μm)

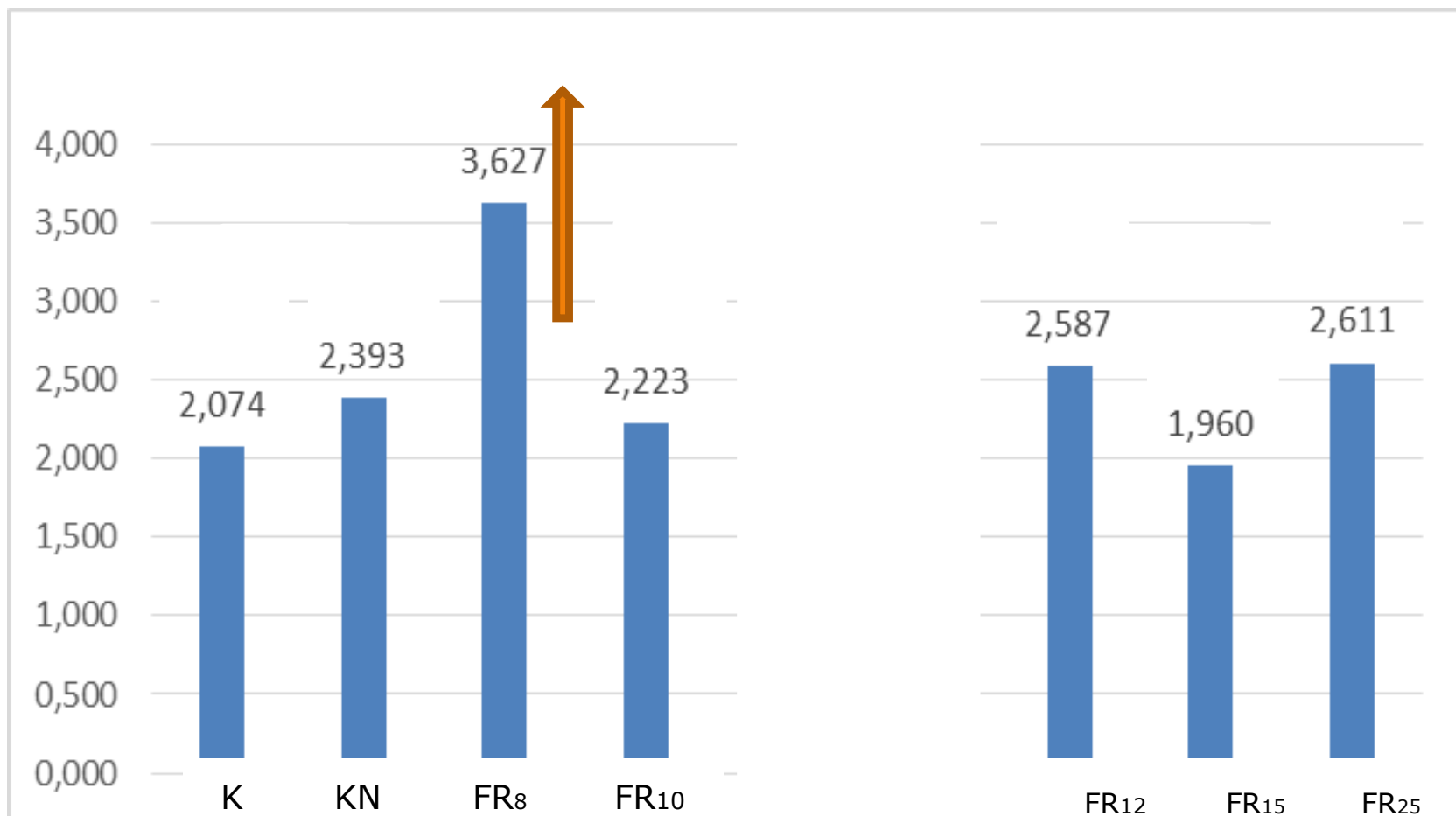
u prosiąt żywionych mieszanką z udziałem

wysuszonej fermentowanej poekstrakcyjnej śruty rzepakowej (EP100)

Zawartość IgG (mg/ml)

w osoczu krwi prosiąt żywionych mieszanką z udziałem
wysuszonej fermentowanej poekstrakcyjnej śruty rzepakowej (EP100)

stymuluje układ odpornościowy do syntezy immunoglobulin

Wzrost odporności adaptacyjnej (specyficznej)

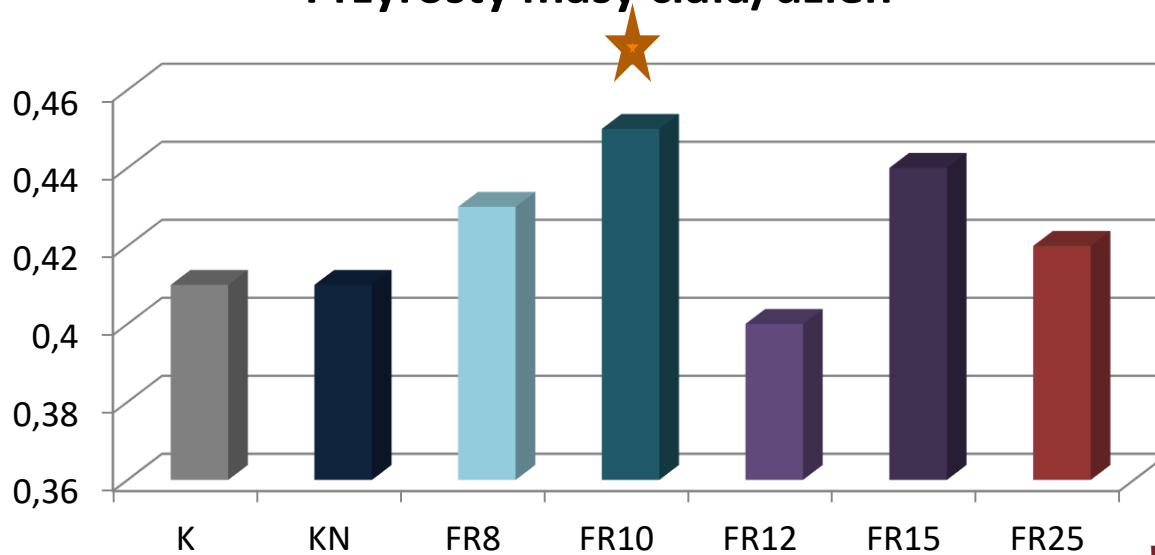

Wykluczenia i upadki

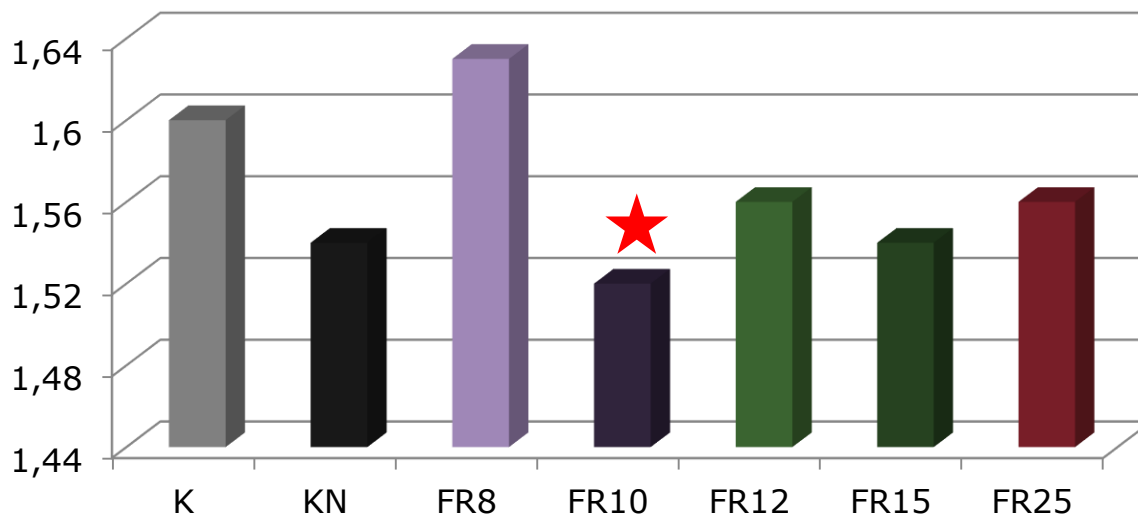
- ✓ najwyższa ilość upadków/wykluczeń wystąpiła u prosiąt z grupy K_{NC}.
  - ✓ do 14 dnia po odsadzeniu - 5 upadków;
  - ✓ po 14 dniu po odsadzenia 5 wykluczeń z powodu słabej kondycji.
- ✓ najkorzystniej na kondycję prosiąt na odchowalni wpłynął 8% udział FR₈.
  - ✓ 2 upadki prosiąt po 14 dniu od odsadzenia.
- ✓ niewiele również wykluczeń/upadków było w grupie z 10% i 12% udziałem FR.

Przyrosty masy ciała/dzień

FCR

*Wybrane efekty produkcyjne
prosiąt żywionych mieszanką z udziałem
wysuszonej fermentowanej śruty
rzepakowej (EP100)*

Wpływ zastosowania wysuszonej fermentowanej poekstrakcyjnej śruty rzepakowej na WSKAŹNIKI REPRODUKCYJNE (badania wykonane w ramach pracy doktorskiej mgr inż. Martyny Kiesz 2018)

WSKAŹNIK	GRUPA ŻYWIENIOWA	
	K	FR
LICZBA PROSIĄT W MIOCIE, OGÓŁEM	16,2	15,8
LICZBA PROSIĄT ŻYWO URODZONYCH	14,2	14,4
LICZBA PROSIĄT W 28 DNIU ŻYCIA	11,2	13,2
MASA PROSIĄT PRZY URODZENIU, KG	1,12	1,17
MASA PROSIĄT W 28 DNIU ŻYCIA, KG	6,0	5,8
MASA MIOTU W 28 DNIU ŻYCIA, KG	67,4	73,4

POLSKI FERMENTOWANY KOMPONENT BIAŁKOWY NA BAZIE POEKSTRAKCYJNEJ ŚRUTY RZEPAKOWEJ

IDEA I CELE PROJEKTU

BIORAFINERIA PRZETWARZAJĄCA ŚRUTĘ RZEPAKOWĄ

InventionBio
Biochemistry for a better future

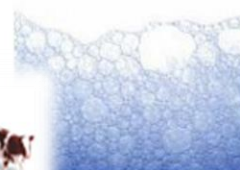
Fundusze Europejskie
Polska Wschodnia

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

BIORAFINERIA:
Biotransformacja
w procesie SSF
i rafinacja kaskadowa

- Kosmetyki
- Prebiotyki
- Pasza probiotyczna
- Biosurfukanty
- Inne...

InventionBio
Biochemistry for a better future

γ-PGA m.in. przy produkcji ekologicznych pieluszek jednorazowych, składnik kosmetyków do nawilżania skóry, nośniki substancji aktywnych

Lewan nowoczesny prebiotyk, jako alternatywny środek immunostymulujący, nośniki substancji aktywnych

Biosurfaktanty

„Opracowanie kompleksowej technologii biotransformacji biomasy i jej kaskadowej biorafinacji opartej na prototypie Mikrobiorafinerii”.

I ETAP – od ok. 15 kg masy ciała – prosięta (35 dni doświadczenia)

II ETAP – od ok. 37 kg masy ciała – tuczniki

K₁

dotatki enzymatyczne i zakwaszacze

MK, kg - 37,26
PMC, kg - 21,6
PMC/d; kg - 0,620
FCR, kg/kg - 1,50

K₄

MK, kg - 108
PMC, kg - 71,0
PMC/d; kg - 0,940
FCR, kg/kg - 2,58

FRE₂

8% FR+ dotatki enzymatyczne i zakwaszacze

MK, kg - 37,0
PMC, kg - 21,28
PMC/d; kg - 0,618
FCR, kg/kg - 1,53

FRE₅

6% FR+ dotatki

MK, kg - 108,3
PMC, kg - 72,5
PMC/d; kg - 0,970
FCR, kg/kg - 2,50

K₆

MK, kg - 107,3
PMC, kg - 71,8
PMC/d; kg - 0,960
FCR, kg/kg - 2,64

FR₃

8% FR - bez dotatków

MK, kg - 35,8 ↓
PMC, kg - 19,98
PMC/d; kg - 0,570
FCR, kg/kg - 1,62

FR₇

6% FR - bez dotatków

MK, kg - 108,2
PMC, kg - 72,1
PMC/d; kg - 0,960
FCR, kg/kg - 2,67

K₈

MK, kg - 106,8 ↓
PMC, kg - 70,3
PMC/d; kg - 0,940
FCR, kg/kg - 2,68

MK – masa końcowa
PMC – przyrost masy ciała

Wnioski:

1. Polska w znaczącym stopniu może się uniezależnić od importowanej soi z udziałem GMO

2. Alternatywnym źródłem białka mogą być nasiona roślin bobowatych oraz poekstrakcyjna śruta rzepakowa, a być może i białko z owadów

3. Zwiększone wykorzystanie nasion bobowatych może nastąpić poprzez hodowlę nowych odmian oraz wypracowanie metod ich uzdatniania

4. Potencjalnym źródłem białka może być poekstrakcyjna śruta rzepakowa, ale poddana specjalnej obróbce, np. fermentacji mikrobiologicznej

Dziękuję za uwagę !

Miłego i rozdiskutowanego
pobytu podczas tego
spotkania
życzy autorka

